

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ।

i. _____ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉ) ਹੈੱਡ ਫੋਨ (Headphone) ਅ) ਵੈੱਬ ਕੈਮਰਾ (Web camera) ਏ) ਸਪੀਕਰ (Speakers)

ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ii. ਬਾਰ ਕੋਡ ਰੀਡਰ ਵਿੱਚ _____ ਲੱਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉ) ਸੈਂਸਰ (Sensor) ਅ) ਲਾਈਟ (Light) ਏ) ਹੀਟ (Heat)

ਸ) ਮੈਗਨੈਟਿਕ (Magnetic)

iii. _____ ਇੱਕ ਪੁਆਇੰਟਿੰਗ ਉਪਕਰਨ ਹੈ।

ਉ) ਹੈੱਡਫੋਨ (Headphone) ਅ) ਕੀਅ-ਬੋਰਡ (Keyboard) ਏ) ਮਾਊਸ (Mouse)

ਸ) ਵੈੱਬ ਕੈਮਰਾ (Web Camera)

iv. _____ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਟ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉ) ਪ੍ਰਿੰਟਰ (Printer) ਅ) ਸਕੈਨਰ (Scanner) ਏ) ਸਪੀਕਰ (Speakers)

ਸ) ਮਾਊਸ (Mouse)

v. _____ ਕੀਅਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਸਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁਮਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉ) ਐਰੋ (Arrow) ਅ) ਸਪੈਸ਼ਲ (Special) ਏ) ਫੰਕਸ਼ਨ (Function)

ਸ) ਨੂਮੈਰਿਕ (Numeric)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਪ੍ਰ:1 ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਸ ਉਪਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਉ: ਵੈੱਬ ਕੈਮਰਾ

ਪ੍ਰ:2 ਪੇਂਟ ਵਿੰਡੋ ਦੇ ਕਿਸ ਭਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਕਰੀਨ ਨੂੰ ਸਰਕਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਉ: ਸਕਰੋਲ ਬਾਰ

ਪ੍ਰ:3 ਕੀਅ-ਬੋਰਡ ਉੱਪਰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਫੰਕਸ਼ਨ ਕੀਅਜ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?

ਉ: 12 (F1 to F12)

ਪ੍ਰ:4 ਵੀਡੀਓ ਗੇਮ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸ ਉਪਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਉ: ਜੁਆਇ ਸਟਿੱਕ

ਪ੍ਰ:5 ਕਿਹੜੀਆਂ ਕੀਅਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਸਰ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਉ: ਐਰੋ ਕੀਅਜ਼

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3: ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਪ੍ਰ:1 ਇਨਪੁੱਟ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਉ: ਉਹ ਉਪਕਰਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨੂੰ ਡਾਟਾ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਨਪੁੱਟ ਉਪਕਰਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀਅਬੋਰਡ ਅਤੇ ਮਾਊਸ ਕੰਪਿਊਟਰ ਉੱਪਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਰੂਰੀ ਅਤੇ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਇਨਪੁੱਟ ਉਪਕਰਨ ਹਨ।

ਪ੍ਰ:2 ਕਿਸੇ 6 ਇਨਪੁੱਟ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

ਉ: ਕੁੱਝ ਮੁੱਖ ਇਨਪੁੱਟ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

1. ਕੀਅਬੋਰਡ
2. ਮਾਊਸ
3. ਮਾਈਕ
4. ਸਕੈਨਰ

5. ਜੁਆਇਸਟਿੱਕ
6. ਵੈੱਬ ਕੈਮਰਾ
7. ਲਾਈਟ ਪੈਨ
8. ਬਾਰ ਕੋਡ ਰੀਡਰ

ਕੀਅਬੋਰਡ

ਮਾਊਸ

ਮਾਈਕ

ਸਕੈਨਰ

ਜੁਆਇਸਟਿੱਕ

ਵੈੱਬ ਕੈਮਰਾ

ਲਾਈਟ ਪੈਨ

ਬਾਰ ਕੋਡ ਰੀਡਰ

ਪ੍ਰ:3 ਜੁਆਇ ਸਟਿੱਕ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਉ: ਜੁਆਇ ਸਟਿੱਕ ਇੱਕ ਇਨਪੁੱਟ ਉਪਕਰਨ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਉੱਪਰ ਗੇਮਾਂ ਖੇਡਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਆਧਾਰ (Base) ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਸਟਿੱਕ (Stick) ਲੱਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਟਿੱਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਘੁਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4: ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਪ੍ਰ:1 ਕਿਸੇ ਦੇ ਇਨਪੁੱਟ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਉ: ਦੋ ਇਨਪੁੱਟ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੇਠਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

- **ਜੁਆਇ ਸਟਿੱਕ:** ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਉਪਰ ਗੇਮਾਂ ਖੇਡਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਆਧਾਰ (Base) ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਉਪਰ ਇਕ ਸਟਿੱਕ (Stick) ਲੱਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਟਿੱਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਘੁਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- **ਬਾਰ ਕੋਡ ਰੀਡਰ:** ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਉਪਰ ਪ੍ਰਿੰਟਡ ਬਾਰ ਕੋਡ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਾਈਟ ਅਤੇ ਸੈਂਸਰ ਲੱਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰ:2 ਬਾਰ ਕੋਡ ਰੀਡਰ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਉ: ਬਾਰ ਕੋਡ ਰੀਡਰ ਇਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਇਨਪੁੱਟ ਉਪਕਰਣ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਉਪਰ ਪ੍ਰਿੰਟਡ ਬਾਰ ਕੋਡ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਾਈਟ ਅਤੇ ਸੈਂਸਰ ਲੱਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲਾਈਟ ਅਤੇ ਸੈਂਸਰ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਟੀਕਲ ਤਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਸਿਗਨਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦੇ ਹਨ। ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰ:3 ਮਾਊਸ ਕੀ ਹੈ? ਇਸਦੇ ਬਣਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

ਉ: ਮਾਊਸ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਨਪੁੱਟ ਯੰਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਕਰੀਨ ਉੱਤੇ ਕਰਸਰ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਆਇੰਟਿੰਗ ਯੰਤਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬਟਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:

- **ਖੱਬਾ ਬਟਨ:** ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਆਈਟਮ ਨੂੰ ਸਿਲੈਕਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਫਾਈਲ ਅਤੇ ਫੋਲਡਰ ਨੂੰ ਖੋਲਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- **ਸੱਜਾ ਬਟਨ:** ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਮੀਨੂੰ ਖੋਲਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- **ਸਕਰੋਲ ਬਟਨ:** ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੇਜ ਨੂੰ ਉਪਰ ਨਿੱਚੇ ਸਕਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰ:4 ਪੁਆਇੰਟਿੰਗ ਉਪਕਰਣ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਉ: ਉਹ ਉਪਕਰਣ ਜੋ ਸਕਰੀਨ ਉਪਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੁਆਇੰਟਰ (ਐਰੋ) ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਆਇੰਟਿੰਗ ਉਪਕਰਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਊਸ ਇਕ ਆਮ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪੁਆਇੰਟਿੰਗ ਉਪਕਰਣ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਮਾਊਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਧਰੇ ਤੱਲ ਉਪਰ ਘੁੰਮਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਵੇਂ ਉਵੇਂ ਮਾਊਸ ਦਾ ਪੇਆਇੰਟਰ ਸਕਰੀਨ ਉੱਤੇ ਘੁੰਮਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਮੁੱਖ ਪੁਆਇੰਟਿੰਗ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

- ਮਾਊਸ
- ਟੱਚ ਪੈਡ
- ਲਾਈਟ ਪੈਨ ਆਦਿ

ਪ੍ਰ:5 ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੀਅਜ਼ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਉ: ਕੁੱਝ ਮੁੱਖ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੀਅਜ਼ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

- **ਡਿਲੀਟ (Delete) ਕੀਅ:** ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਸਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੇਜੂਦ ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- **ਬੈਕਸਪੇਸ (Backspace) ਕੀਅ:** ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਸਰ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਮੇਜੂਦ ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- **ਐਂਟਰ (Enter) ਕੀਅ:** ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਟਾਈਪ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਰਸਰ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਲਾਈਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- **ਸਪੇਸਬਾਰ (SpaceBar) ਕੀਅ:** ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- **ਕੈਪਸ ਲਾਕ (Caps Lock) ਕੀਅ:** ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਪੀਟਲ ਲੈਟਰ ਵਿਚ ਟੈਕਸਟ ਟਾਈਪ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

